

Strategi for internasjonal diakoni i NLM

Sekjonsleder for bistandsarbeidet NLM Utland Elin Vannes

I 2015 utarbeida NLM eit prinsippdokument for diakoni: «Tro virksam i kjærlighet», der den teologiske grunngevinga for arbeidet vårt blei presentert. I etterkant har det vore naturleg å oppdatera NLM sin bistandsstrategi, for å ta inn den nyuttrykte teologien. «Strategi for internasjonal diakoni» blei vedtatt i hovedstyret i NLM våren 2018, med ein handlingsplansdel som blei godkjent administrativt av ledarmøtet.

Denne strategien viser endringar som har skjedd i norsk og internasjonal bistandskontekst på fleire måtar, eksemplifisert allereie i namnet. Vi har no ein strategi for **internasjonal diakoni**, med bistandsprosjekt som eitt av uttrykka diakonien får. Førre strategi, frå 2006, hadde tittelen «Strategi for utviklingssamarbeid», eit faguttrykk henta frå bistandsbransjen.

Denne endringa i omgrep fortel om det store skiftet som har skjedd i haldninga til religion i den norske bistandskonteksten. I 2006 var klimaet i den norsk bistandsverda lite open for tru og religion. Vi som skreiv strategien opplevde at vi måtte velje mellom å bruka eit språk som kunne godkjennast av Norad, som den store finansielle bidragsytaren, eller eit språk som gav gjenklang hos våre egne utsendingar og misjonsfolket. Sidan strategien var ein del av Digni (misjonsorganisasjonane og frikyrkjene sin paraplyorganisasjon) sin presentasjon til Norad, var opplevinga vår at kommunikasjon overfor Norad måtte prioriterast. Berre eit par setningar knytte strategien til den kristne trua og oppdraget. Etter at tidlegare utviklingsminister Erik Solheim i 2010 tok opp temaet om tru og religion i utviklingsarbeid, snudde den offentlege haldninga markant. Vi opplever no ein heilt annan aksept for at kristne organisasjonar kan uttrykka trua vår som motivasjon og jamvel som ein styrke i utviklingsarbeidet som vi er engasjerte i.

Digni, med tidlegare generalsekretær Jørn Lemvik i spissen, har vore ein advokat for at vi som kristne organisasjonar med frimod kan bruka kristen terminologi og argument i bistandsarbeidet som vi får offentlege midlar til. Denne diskursen var ein del av årsaka til at NLM gjekk i gang med å utarbeida vårt prinsippdokument for internasjonal diakoni.

Den viktigaste endringa i dette strategidokumentet, samanlikna med strategien for utviklingssamarbeid som den erstatta, er at den går grundig inn i korleis det diakonale arbeidet i NLM er forankra i visjonen vår: Verden for Kristus. Vi uttrykker dette som at vi som kristne har eit dobbelt kall: til å forkynna evangeliet og å visa omsorg for andre menneske. Desse må vera integrerte, men likevel ha kvar sin klare eigenverdi. Det eine er aldri eit middel for det andre. Vidare presenterer strategien bibelske prinsipp som vi vektlegg som grunnlag for det diakonale arbeidet.

- Guds kjærleik til alle menneske. Som skapt av Gud har kvar einskilt ein uvurderlig verdi.
- Gud har skapt oss med evner og nådegaver, og med ein hensikt.
- Gud har skapt oss til gjensidig relasjon med kvarandre, med våre ulike styrker og talentar.
- Gud har gitt oss ansvar for å forvalta skaparverket.

- Gud har gitt oss eit særleg kall til omsorg for dei mest sårbare og marginaliserte.
- Jesu liv og virke, og hans møte med menneske og deira behov, er eksempelet vi skal følge.

Den neste endringa er at strategien er utvida til å gjelda meir enn dei profesjonelle bistandsprosjekta. Diakoni må skje på mange ulike plan: mellom menneske, i det kristne fellesskapet og i samfunnet. Alle kristne er kalla til å elska nesten sin som seg sjølv, og til å visa omsorg for dei vi møter i det daglege. Den kristne forsamlinga treng òg å leva ut omsorg blant sine medlemar og i samfunnet rundt seg. Ulike kyrkjer og forsamlingar vil ha ulike ressursar og møta ulike behov i sin kontekst. Dette gjeld våre eigne forsamlingar, og dette er noko vi ønsker å motivera og utrusta samarbeidskyrkjene våre til. Diakonal teneste er ein del av å vera ei livskraftig kyrkje. Enkelte oppgåver er derimot for store for einskilde forsamlingar å ta på seg, dei krev profesjonell organisering og fagkompetanse. Her er det òg oppgåver vi som kristne organisasjonar og kyrkjer ønsker å ta ansvar for. I Norge har dette ofte uttrykk som diakonale institusjonar, i det internasjonale arbeidet er bistandsprosjekt ei uttrykksform.

Med dette vil vi formidla fleire ting. Diakoni er hovudoverskrifta som vi ønsker å bruka fordi vi vil ha klart for oss sjølve, og kunna kommunisera til partnarane våre, at den kristne trua er motivasjonen og grunnlaget for alt arbeidet vårt. Vi ønsker òg å formidla at prinsippa for arbeidet er mykje dei same uansett kva form for diakoni det gjeld. Ved å inkludera diakoni i kyrkjelyden og blant enkeltkristne vil vi løfta fram kor viktig dette arbeidet er. Dette til trass for at det kanskje har hatt ein tendens til å drukna i fokuset på bistandsprosjekta med sine store midlar og strenge byråkratiske krav. På den andre sida har bistandsarbeid og utviklingstenking mykje å læra oss om arbeidsmetodar og prinsipp som kan brukast i anna type diakonalt arbeid.

Som neste trinn presenterer strategien ei frimodig liste av kjenneteikn for det internasjonale arbeidet vårt. Det startar med ein viktig basis: at vi er gjester i landet. NLM har arbeid både i Norge og internasjonalt. Det diakonale arbeidet må få andre uttrykk i Norge, der vi har våre forsamlingar og permanente strukturar, og internasjonalt der det er lokale kristne, kyrkjer og samfunn som representerer den varige strukturen, mens vi er midlertidig til stade og gjester.

Fleire av kjenneteikna følger av dette, og handlar om korleis vi ønsker å løfta fram dei lokale menneska og strukturane som dei viktigaste: vi bringer menneske saman, vi samarbeider, vi bidrar til lokale løysingar.

Andre kjenneteikn handlar om det kristne menneskesynet: ha eit hjarte for dei mest sårbare og marginaliserte, fremja og praktisera likeverd, og tena heilskapleg – ta omsyn til at mennesket består av ånd, sjel og kropp.

Dei siste kjenneteikna handlar om kvalitet: bidra til god forvaltning, sikra at arbeidet har ringverknader, bringa det beste vi har og halda det vi lover.

Kjenneteikna er vidare utleia i kva rolle vi ønsker at NLM skal ha, der overskrifta er å mobilisera for positiv endring i lokalsamfunn, kyrkjer og organisasjonar.

Handlingsplandelen handlar om prioriterte tema og metodar dei komande åra. Det er sett ei tidsavgrensing til 2021, for då å kunna revidera dokumentet i tråd med den nye overordna strategien for NLM som er planlagt vedtatt på generalforsamlinga dette året. Prioriteringane er delt i fire: Arbeid vi ønsker å vidareutvikla, etablert arbeid som vi vil vidareføra, og nye område og metodar som vi ønsker å utforska. Til sist er nødhjelp nemnt som eit fagfelt som NLM har avgrensa kapasitet og kompetanse til, og dermed berre vurderer i enkelte tilfelle der vi eller ein partner har eit særskilt fortrinn.

Tema som er prioritert til å vidareutviklast er for det første kyrkje- og samfunnsmobilisering. I denne typen arbeid er det ressursane til kyrkja, eller andre lokale aktørar, som er det viktigaste, og ikkje eksterne midlar og andre ressursar. Dette er ei viktig arbeidsform ikkje minst for å mobilisera til diakoni basert i kyrkjelyden. Andre prioriterte område er rettigheter for sårbare og marginaliserte grupper, styrking av det sivile samfunn – inkludert samarbeidskyrkjene – økonomisk utvikling i lokalsamfunn samt miljø og forvaltning av skaparverket. Dette er område som vi allereie har arbeid innan, men som vi ønsker å styrka.

Under neste overskrift finn vi helse og utdanning, som alltid har vore sentrale tema i NLM sitt internasjonale arbeid, og som vi ønsker å vidareutvikla. Her har vi mykje kompetanse, og det er fortsett grunnleggande behov som vi ønsker bistå innan.

Nyare tema for NLM, og som vi ønsker å utforska, er diakoni i urban kontekst og økonomisk utvikling gjennom verdiforankra forretningsverksemd. Det siste er gjerne kalla BAM: Business as mission.

Link til NLM strategi for internasjonal diakoni:

<http://www.nlm.no/nlm/ressurser/dokumenter/grunnregler-og-strategidokumenter/nlm-strategi-for-internasjonal-diakoni>